

Iedziļināties ekonomikā

E. UNGURS,

Jēkabpils kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās ražošanas pārvaldes priekšnieks

Ja analizējam vienu vai otru kolhoza darbu, tad duras acīs parādības, kas liek secināt, ka viens otrs ražošanas vadītājs maz iedziļinās ekonomikas jautājumos, tos dažkārt nepietiekoši pārzina. Vēl visai daudz mūsu saimniecībās rezervju, ko varētu laist darbā. Nē, parasti tās nav apslēptas, drīzāk gan redzamas, jaušamas, tikko paņemam rokā zīmuli un sākam rēķināt un salīdzināt.

Aplēst un izkalkulēt, kā lētāk ražot produkciju, labāk izmantot mašīnas un darba spēku, ieinteresēt cilvēkus panākt augstāku darba ražīgumu ir viens no vissvarīgākajiem uzdevumiem itin visu posmu saimniecības kadrēm. Kā absolūti aplamu nākas noraidīt dažu agronomu un zootehniķu, citu speciālistu un brigadieru nostāju, ka viņiem nepienāktos rēķināt, ka tas esot vienīgi atbildīgā vadītāja, grāmatveža pienākums. Bet kā mēdz būt dzīvē? Katrs taču savā personīgā budžeta robežās ne vienreiz vien pārcilājis ikvienu rubli, kapeiku, lai to lietderīgi izmantotu.

Tiesa, šajā gadā vienam otram mūsu aprēķinam dabas untumi grasās pārvilkt svītru, toties jo vairāk jākāpina mūsu ekonomiskā modrība, lai sarežģītos apstākļos ātri spētu pārgrupēt ražošanas līdzekļus un spēkus, tos izmantojot arī tādā gadījumā ar vislielāko efektivitāti.

Ražošanā nav tā, ka var iztikt ar reizi gadā izdarītiem aprēķiniem. Nē, jāreķina vienmēr līdz visam ražošanas procesam. Lūk, tagad, kad klimatisko apstākļu dēļ visai vājas izredzes uz vēli no graudaugu sējumu nogatavošanas, viens otrs vadītājs nav isti aplēsis, kā rīkoties. Kolhozos «Zelta vārpa», Čapajeva tomēr gaida uz vīk-auzu un citu vasarāju graudu nogatavošanas. Bet ja parēķina... Vīk-auzām pie vidējās 7 centneru graudu un 7 centneru salmu ražības no hektāra kopēji iegūtais barības vienību daudzums būs 9,80 centneru. Bet ja to pašu kultūru novāktu skābbarībai, iegūtu vismaz 70 centneru zaļās masas no hektāra un, ievērojot pat 10 procentu zudumus skābēšanas procesā, arī tad kopējais barības vienību daudzums no hektāra līdzinātos 13 centneriem. Skābējot pupas, no viena hektāra var iegūt ap 6—7 centneru barības vienību vairāk, nekā novācot graudus. Izdevīgi skābēt arī miežus — to zaļā masa dod vairāk barības vienību no hektāra nekā graudi. Lai pareizi secinātu un lietiski rīkotos, jāseko līdz ražošanas gaitai, pastāvīgi jāreķina.

Ražas novākšanas dažviet neatbilstošajiem gausie tempi izskaidrojami ar to, ka nedodam sev norēķinu, kā ar mazāku darba spēka patēriņu varētu vairāk paveikt. Vidēji viena hektāra graudaugu kūļu sasiešanai un sastatīšanai nepieciešamas ap 3 cilvēkdienas. Bet, ja kultu tieši no lauka, acīm redzams, ka tad šo darba spēka patēriņu varētu ieskaitīt ekonomijas kontā. Bet kur tad vēl tas apstāklis, ka vēlāk graudiem ilgi ļaujam stāvēt tīrumā un bojāties! Kolhoza «Sarkanais partizānis» priekšsēdētājs b. Kokainis laikam nav to visu pārdomājis, jo citādi taču te vēl 20. septembrī nebūtu nokulta tikai trešā daļa no novāktās platības. Toties Biržu kolhozā nokults 90 procentu no novāktajām platībām.

Kolhozos «Rekords», «Dzintars» un «Nica» nav labības novācamo kombainu. Tas, protams, rada sarežģījumus. Bet ar ko gan Jāņupes kolhoza priekšsēdētājs b. Vilcāns var izskaidrot faktu, ka 20. septembrī

bija nokults tikai 12,7 procentu nopļautās labības, ja saimniecības rīcībā ir divi graudu kombaini un kuļmašīna? Saimniecībā atrodas arī talcinieki no Rīgas, Laikam b. Vilcāns necienī aprēķinus, nevadās no tiem. Jā, tie dažkārt var laupīt mieru, liek meklēt trūkumu cēloņus. Aprēķini, protams, nav vajadzīgi vingrinājumu pēc, bet gan lai pareizi vadītu saimniecību.

Lai nodrošinātu mūsu saimniecību ekonomikas sistemātisku attīstību, nepieciešami vispusīgi un precīzi aprēķini. To gan nevarētu teikt par kolhoza «Rekords» vadītājiem ar priekšsēdētāju b. Brodīņu priekšgalā. Tikai vienā šķūnī (Siliņu māju tuvumā), kur glabājas siens, uzrādītais daudzums no faktiskā atšķiras par 20 procentiem. Turpat dzīvojošais kolhoznieks Siliņš, kas ir gados vecs un nestrādā, sagatavojis saviem lopiem 4,7 tonnu sienu, bet viss kolhozs sagādājis ganāmpulka ziemošanai tikai 60 tonnu. Derētu b. Brodīnam padomāt, ka visu sienu sagādā varēja izpildīt 13 tādi paši kolhoznieki.

Jau tas vien, ka ļaujam iet zudumā materiālām vērtībām, neizmantojam iespējas, kas rodas, lai palielinātu produkcijas ražošanas apjomu, ir vislielākā apsūdzība nesaimnieciskumā. Citādāk nevar runāt un spriest kaut vai par tiem vadītājiem, kas ignorē racionālas zemkopības pamatu pamatus — augšnes auglības celšanu. Kā zināms, kūti stāvēšanas laikā no katras govs sakrājas ap 2,8 tonnu vircas, bet tas sastāda ap 23 kg slāpekļa un 35 kilogramu kālija. Ja 75 procentus no šā augu barības vielu daudzuma var saglabāt ar pakaišiem, tad var iegūt ļoti daudz organiskā mēslojuma. Kolhozā «Uz priekšu» priekšsēdētāja b. Lejiņa vadībā šogad uzcēla tvertnes pie piecām fermām — katru 15 kubikmetru tilpumā. Viena tvertne izmaksāja 170 rubļu. Kopā iegūtie 2400 kilogramu slāpekļa un 2550 kilogramu kālija (tīrvieļa) ļoti ātri atmaksāsies. Eksperimentos noskaidrots, ka vidēji vienam hektāram dotie 20 kilogramu slāpekļa mēslojumi (tīrvieļa) ļauj iegūt papildus 2,4—3 centnerus graudu, 16—18 centneru kartupeļu. Visai vienkārši konstatēt, ka jau gada laikā vircas bedru būvei izlietotā nauda atmaksāsies.

Kāpēc gan kolhoza «1. Maijs» priekšsēdētājs b. Haitovs negrib aplēst zaudējumus, ko viņam sagādā vircas aizplūšana no «Viesturu» fermas, kurā atrodas 74 govys? Tāds pats stāvoklis ir kolhozos «Uzvara», «Arājs». Kolhozā «Uzvara» vidēji uz vienu hektāru tīrumu 1. septembrī bija izvests 4,5 tonnas organiskā mēslojuma, «Padomju Latvijā» — 2,2, «Rekordā» — 2,6 tonnas. Te bagātības aizplūst pa grāvjiem, cērt robus kolhozu kasēs. Tādu stāvokli nedrīkst pieļaut.

Sodien svarīgi, lai ekonomiskās zināšanas apgūtu kolhoznieku un padomju saimniecību strādnieku masas, lai saimniecību speciālisti ar dziļu ekonomisku analīzi palīdzību izdarītu nepieciešamos secinājumus, kas ļautu panākt augstāku darba ražīgumu, tehnikas pilnvērtīgāku ekspluatāciju. Partijas pirmorganizāciju uzdevums jaunā mācību gada priekšvakarā partijas izglītības sistēmu nokomplektēt ar plašu aktīvu, kas studētu konkrēto ekonomiku. Katram laukopim un lopkopim, kā arī mehānizatoram jāzina savas saimniecības ekonomika, aktīvi jāpalīdz tās nostiprināšanā.

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

57 (2752)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 25. septembrī

Maksā
2 kap.

Mūsu korespondentu punkti ziņo

Cinās par darba kvalitāti

Par katru aramzemes hektāru, ko paredzēts apsēt šajā rudē, cinās Lones padomju saimniecības mehanizatori. Gunārs Liseckis un Jānis Dinaburgskis. Viņi nepārtraukti sēj un gatavo arī augsni. Taču vislielākās platības aparī un sagatavojis sējai traktorists Vladislavs Ščurka. Mehanizatori cinās par

to, lai arī šā gada grūtajos apstākļos darbu veiktu pēc iespējas labākā kvalitātē.

Uz 22. septembri no 200 hektāriem saimniecībā bija apsēti 109.

Mūsu korespondentu
punkts Lonē

Kuļ nepārtraukti

Kārļa Marksa kolhoza ļaudis pieliek visas pūles, lai ikviens nopļauto graudaugu hektārs visdrīzākā laikā arī būtu nokults, graudi izžāvēti. No 178 hektāriem nopļauto ziemāju uz 22. septembri bija nokulti 166. Kuļ divi kombaini. Labību kombainiem, kurus vada Jānis

Lūlāks un Edvīns Ozoliņš, pieved ar traktoriem, zirgiem. Vietām nākas pienest arī ar rokām. Ja laika apstākļi atļauj, mehanizatori izkuļ dienā līdz 8 tonnām graudu.

Mūsu korespondentu
punkts Kūku ciemā

Novāc vasarājus

Pabeiguši ziemāju pļauju, kolhoza «Komjaunieši» laudis pašlaik novāc vasarājus. Uz 22. septembri bija nopļauts pāri par 10 hektāru. Pļauju veic gan ar labības un zāles pļaujmašīnām, gan arī ar rokām. Voldemārs Katens ar rokām nopļāvis 1,5 hektāri zirņu, arī Alfreds Baltbārdis pieveicis gandrīz tikpat lielu platību. Labi strādāja pat saveldrējušos laukos gados vecais Indriķis Baltbārdis, pļaujot ar labības pļaujmašīnu. Neatļaidīgi novāc labību otrās brigādes kolhoznieki Kārlis Aparāns un Fjodors Sisojevs, pļaujot ar labības pļaujmašīnām, un, ja citādi nevar, arī ar zāles pļāvējiem.

Reizē ar pļauju kombainieri Kārlis Bremze un Agafonijs Fomins kuļ graudus.

Sunākstes ciema
korespondentu punkts

Jebkuros laika apstākļos

Viesītes kolhozs — viens no lielākajiem rajonā. Prāvs tā ganāmpulks. Lopbarības sagāde te arī ir viens no galvenajiem laukopju un lopkopju rūpju priekšmetiem. Ziemošanas periodam var vēl sagādāt ne mazums vērtīgas lopbarības. No lauka pupām un āboliņa var iegūt augstvērtīgu skābbarību.

— Strādāt jebkuros laika apstākļos — tādu lozungu kolhoza valde un partijas pirmorganizācija izvirzīja arteļa biedriem. Šim aicināju-

mam seko arī talcinieki, kas ieradusies no Rīgas.

... Lietus list aumajām. Visas grāvmalas pilnas ar ūdeni, tas plūst arī pa tīrumiem. Kad noraugies uz Krišjāni Stepu un Artūru Kaltiņu, kas mudina savus bēriņus neapstāties izmirkušajā laukā, tad neviņš nāk prātā doma, ka šie vīri, kuru kopējais vecums sniežas pie 135 gadiem, te vēlreiz spīdoši iztur eksāmenu, lai sauktos godpilnajā zemkopja vārdā. Bet viņi nav nekāds izņēmums. Te pū-

las vairāk desmitu cilvēku liels kolektīvs.

Lielu palīdzību talciniekiem sniedz Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas strādnieki un inženiertehniskie darbinieki.

Ekselmašīnai te nenākas stāvēt dikā. No tās garā kakla sasmalcinātā lauka pupu un āboliņa masa biežām pārslām krit uz stirpas, kas te aug augumā. Traktors, Jāņa Gorkovska vadīts, masu cieši sablīvē, lai mazāk piekļūtu gaiss un nerastos lieki zaudējumi.

Attēlā: zaļās masas ekselēšana Viesītes kolhoza ceturtajā brigādē.

V. BALDIŅA teksts un foto

NO KOMJAUNATNES PĀRSKATA UN VELEŠANU SAPULCES

Strādāt un mācīties — tāds ir šodienas uzdevums

Pārskata un vēlēšanu sapulce šajās dienās notika Biržu kolhoza komjaunatnes organizācijā. Pārskata ziņojumu sniedza pirmorganizācijas sekretāre b. Levāne. Viņa norādīja, ka gandrīz visi kolhoza komjaunieši strādā ražošanā, ir pirmrindnieki. Par aktīvu dalību sociālistiskajā sacensībā rušināmo kultūru kopšanā pirmorganizācijai piešķirts komjaunatnes rajona komitejas ceļojošais sarkanais karogs.

Labus panākumus guvuši jaunie mehanizatori Jānis Dambāns, Jānis Puinovskas, Arvīds Lazda un Leons Putāns. Krietni strādā jaunie cūkkopēji Rutkovskis un Lazdiņa. Komjaunieši un jaunieši aktīvi strādā laukkopībā, saviem spēkiem viņi izaudzējuši vairāk nekā četrus hektārus cukurbiešu.

Neskatoties uz panākumiem, kurus komjaunieši guvuši ražošanā, vairāki runātāji atzīmēja, ka daudzi komjaunieši neko nedara, lai uzlabotu kultūras dzīvi kolhozā, nepiedalās pašdarbības pulciņos, kaut gan ir visas dotības. Vāji savu darbu veic kārtības sargu vienība, kuras locekļi ir arī komjaunieši.

Vairāki komjaunieši norādīja, ka komjaunatnes sapulcēs reti izskatīti jaunatnes komunistiskās audzināšanas jautājumi.

Kolhoza priekšsēdētājs b. Erdlāns komjaunatnes organizācijai kā partijas organizācijas palīgam izvirzīja konkrētu uzdevumu, norādot, ka, lai varētu atrisināt lauksaimniecības kāpināšanas jautājumus, vajag ne tikai labi strādāt, bet arī apgūt izglītību — gan vispārīzglītojošu, gan arī politisko. Liela uzmanība jāvelti tieši lauksaimniecības ekonomikas studēšanai. Tieši tādēļ arī nolemts kolhozā noorganizēt lauksaimniecības ekonomikas pulciņu, kurā aktīvi jāpiedalās komjauniešiem. Noslēgumā b. Erdlāns pakāvējis pie uzdevumiem, kuri veicami sakarā ar

Pareizi ievada darbā jaunos speciālistus

Kolhozā «Vārpa» ieradās strādāt par brigadierēm divas Višķu lauksaimniecības tehnikuma absolventes A. Mukāne un V. Zunde. Kolhoza priekšsēdētājs b. Seinovs un agronoms b. Šķipars ļoti pareizi risina jautājumu par jauno speciālistu ievadīšanu darbā. Vispirms viņas iepazīstināja ar saimniecību. Tikai pēc tam ar valdes sēdes 15. septembra lēmumu jaunās speciālistes nozīmēja par brigadierēm — vienu piektajā un otru trešajā laukkopības brigādē. Uzsākot darbu, kolhoza valde viņām norīkoja un vietējiem kolhozniekiem palīgus posminiekus. Tā piektajā laukkopības brigādē, kuru uzsāka vadīt jaunā speciāliste b. Mukāne, par posminieku valde apstiprināja bijušo brigadieru b. Mazulānu, kurš veselības stāvokļa dēļ brigādi vadīt vairs nespēja. Par palīgu jaunajai speciālistei b. Zundei valde apstiprināja kolhoznieku b. Mikstumu.

Pareizi rīkojas kolhoza priekšsēdētājs b. Seinovs un kolhoza valde — jaunajiem speciālistiem jāpalīdz uzsākt darbu, jo tikai tad var cerēt, ka viņi kļūs īsti brigāžu saimnieki.

A. PUŠPURS,

kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās ražošanas pārvaldes inspektors organizators

ražas novākšanu un lopbarības krājumu pallelināšanu.

Sapulcē runāja komjaunatnes rajona komitejas pirmais sekretārs b. Košverovs, pakāvējoties pie komjauniešu komunistiskās audzināšanas jautājumiem.

Sapulce nolēma katram komjaunietim kopā ar partijas pirmorganizāciju izstrādāt jaunas konkrētas sociālistiskās saistības. Komjaunatnes organizācijai ir visas iespējas uzlabot darbu. Novēršot trūkumus un uzlabojot politisko audzināšanu, sadarbojoties ar Biržu internātskolas komjaunatnes pirmorganizāciju, komjaunieši gūs jaunus panākumus jaunatnes komunistiskajā audzināšanā.

V. KANDAUROVA,
LKP rajona komitejas instruktore

SIENAS AVIŽU APSKATS

Audzinātāja un organizatore

Sienas avižu audzinošo un mobilizējošo lomu izpratusi Sēlpils ciema Raiņa kolhoza sienas avīzes «Zelta druva» redkolēģija. Tā izvirzījusi sev uzdevumu, gatavojot avīzi, tajā ievietot īsus, kodolīgus rakstus, papildinot tos ar raksturīgiem zīmējumiem, karikatūrām un spilgtiem virsrakstiem. Tādējādi parnākts, ka avīzes ārējais noformējums ir glīts, viegli pārskatāms, avīze ir saturā bagāta un interesanta. Tās izdošanu kolhoza darbaļaudis gaida un katru numuru labprāt lasa.

Sinīs dienās redkolēģija izdevusi kārtējo, 9. numuru. Kā parasti, arī šoreiz rainiešu avīze ir ārēji glīta, aktuāla un saistoša. «Kāpināsim ražas novākšanas tempus! Ne gaudam nejausim iet zudumā!» — tādi krāsaini lozungi rotā avīzes augšmalu. Centrālajā vietā raksts «Ražas novākšanas gaita kolhozā». Tajā ievietota maza tabuliņa par rudens darbu norisi pa brigādēm.

Nākošais raksts stāsta par Rīgas stikla taras fabrikas 10. strādnieku — talcinieku paveikto darbu. 14 dienu laikā viņi izkūluši 22 tonnas graudu un save-duši šķūņos 118 vezumus āboliņa.

Rakstā «Labi strādāts» ziņots par traktoristu Iman-tu Granovski un piekabinātāju Jāni Stūrīti, kuri ar traktoru DT-54 izlases veidā aparūši, sakultivējuši un apsējuši trešajā laukkopības brigādē 29 hektārus ziemāju.

Ar virsrakstu «Kā strādā būvbrigāde» ievietots raksts, kas kritizē būvbrigādes ļaudis, kuri darbā iziet tikai ap pulksten divpadsmitiem.

«Kas atbildēs par nokavēto darbu?» vaicā cita raksta virsraksts. Rakstam pievienots zīmējums, kurā redzam, ka laukkopis snauz ar dakšu rokā. Rakstā teikts, ka 7. septembrī kulmašina sākusi strādāt tikai vēlā pēcpusdienā, jo nebijusi sagatavota darbam. Arī nākošajā dienā kulšana uzsākta ne agrāk par pulksten četriem pēcpusdienā, jo nedarbojās dzinējtraktors. Pēc

Tautas universitātes žurnālistikas fakultātē drīz sāksies nodarbības

Jēkabpils tautas universitātes žurnālistikas fakultātē šā gada 16. oktobrī atsāks otro mācību gadu. Sākums pulksten 14 dienā. Nodarbības notiks Jēkabpils pilsētas Oškalna kultūras nama mazajā zālē. Pirmā lekcija — «Ideoloģiskā darba jautājumu atspoguļošana avīzē».

Pārējās nodarbības notiks saska-nā ar programmu, kas izsniegta fa-kultātes klausītājiem. Šogad fakul-tātē paredzētas lekcijas par partijas un komjaunatnes dzīves jautājumu atspoguļošanu avīzē, par rūpnie-cības un lauksaimniecības ekonomi-kas, lauksaimniecības pirmrindnie-ku pieredzes popularizēšanas un ie-viešanas jautājumiem. Lekcijas palīdzēs preses aktivistiem ga-tavot materiālus par vietējo padom-ju un to deputātu darbu, kultūras, sadzīves un citiem jautājumiem. Klausītāji dabūs skaidru priekš-

statu par poligrāfiskās ražošanas, korektūras un avīzes rediģēšanas jautājumiem.

Fakultātē īpašu vietu ierāda sienas avīžu redaktoru un rekolēģiju locekļu apmācīšanai. Viņiem paredzētas vairākas lekcijas.

Lai tie biedri, kas pagājušajā gadā nav piedalījušies fakultātes darbā, varētu sekmīgi mācīties, da-žas lekcijas no pirmās mācību ga-da programmas atkārtos. Paredzē-tas arī konsultācijas.

Tiem biedriem, kas pagājušajā gadā mācījušies, nav jāpārreģistrē-jas. Viņiem, līdzņemot klausītāju kartiņas, jālerodas uz nodarbībām. Tiem, kas šogad pirmo gadu māci-sies, līdz 5. oktobrim jāiesniedz pieteikumi fakultātes sabiedriskajā dekanātā — Jēkabpilī. Brīvības ielā 212 — avīzes «Padomju Dau-gava» redakcijā.

SASKAŅĀ AR PARTIJAS JE-

KABPILS RAJONA KOMITEJAS BIROJA LĒMUMU LIDZDALĪBA ŽURNĀLISTIKAS FAKULTĀTĒ IR OBLIGĀTA UZŅĒMUMU, KOLHOZU, PADOMJU SAIMNIE-CĪBU, IESTĀŽU SIENAS AVIŽU REDAKTORIEM.

Aizsardzības un miera interesēs

PSKP Programmā, vēsturiskā XXII kongresa lēmumos noteikti komunistiskās sabiedrības uzcelša-nas grandiozie uzdevumi. To rea-lizēšanai padomju tautai vajadzīgs stabils miers. Komunistiskā partija dara visu, lai novērstu jauna ka-ra izcelšanos, lai nodrošinātu da-žādas sociālās iekārtas valstu mie-rīgu līdzāspastāvēšanu. Neskatoties uz to, mēs nevaram neievērot imperiālistisko valstu uzbrukuma draudus sociālistiskajām zemēm. Tas liek padomju tautai nemīgti būt modrai pret imperiālistu agre-sīvajām intrīgām, nostiprināt PSRS aizsardzības spējas.

Šodien padomju ļaudis visi kā viens saka amerikāņu imperiāli-stiem: «Rokas nost no Kubas!» Vi-ņu nekrietnās intrīgas nosoda vis-progresīvā pasaule.

Ar sajūsmu apsveicam PSRS aizsardzības ministra pavēli par noteikto dienesta laiku nokalpoju-šo karavīru atvaļināšanu no PSRS Bruņotajiem Spēkiem un par kārtējo iesaukumu aktīvajā karadienestā. Taču šajā laikā ASV iesauc armijā lielu skaitu rezervis-tu, līdz ar to palielinot starptau-tiskā stāvokļa saspiļējumu.

Mūsu rajona jauniešiem, stā-joties slavenās Padomju Armijas rindās, vienmēr atceras un zina, ka Tēvzemes aizsardzība, dienests Padomju Bruņotajos spēkos — kat-ra padomju pilsoņa go-da pilns pienākums. Droši var sacīt, ka visi jauniešiem gat-avi apzinīgi pildīt savu pienāku-mu pret Dzimteni.

Daudzi jaunieši iesaukumu die-nestā sagaida ar labiem darba sa-niegiem. Mēs priecājamies par Viesturu Liepsaldi, Rūdolfu Glince-nieku, Elmāru Robežnieku un ci-tiem, kas rāda priekšzīmi lau-kdarbos. Teicami strādā arī iesau-camie: atslēdznieks Voldemārs Vi-toļņis, celtnieks Fjodors Čistjakovs, šoferis Eduards Šimanovskis un citi.

Tas, ka mūsu armija apgādāta ar vismodernāko tehniku, prasa augsti izglītotus cilvēkus, kas prast vadīt šo tehniku. Vairāki rajona jaunieši dienestā aiziet ar vidusskolas izglītību, labi fiziski attīstīti, ar lieliskiem raksturoju-miem un atsaucsmēm no darba vietām, ir VLKJS biedri.

Jaunajam iesaukumam Padomju Armijas rindās partija un valdība velta lielu uzmanību un uzskata to par ļoti svarīgu valstisku pasāku-mu. Tādēļ uzņēmumu, organizāci-ju, kolhozu un padomju saimniecī-bu vadītājiem jā rūpējas par jau-niešiem, lai viņus sirsnīgi un silti svinīgās sanāksmēs pavadītu uz karadienestu, novēlētu viņiem tu-rēt augstu kaujas karogu nedzies-tošo slavu.

Partija dara visu, lai Padomju zeme arī turpmāk būtu spēcīga un varena, gatava dot prettriecienu jebkuram agresoram. Tādas ir vi-sas tautas domas, vēlēšanās vispi-sīgi nostiprināt sociālistiskās no-metnes aizsardzības spējas un, ja vajadzīgs, ar ieročiem rokās aizstā-vēt komunisma celtniecību.

Padomju ļaudis ar lepmumu kal-po Bruņotajos Spēkos, uzskata to par savu svētu pienākumu, augstu novērtē uzticību, ko viņiem dāvā Dzimtene, tauta, Komunistiskā par-tija. Viņi apzinās, cik svarīgi ir godīgi pildīt atbildīgos pienākumus, lai aizsargātu sociālistisko Tēvze-mi.

M. HARLAMOVS,
rajona kara komisārs

Kāpina darba tempus par godu Oktobrim

Jēkabpils gaļas pārstrādāšanas uzņēmuma ļaudis gatavoja Oktobra svētkiem, izvēršot ciņu par virs-plāna produkcijas ražošanu. Šajās dienās te sākus strādāt divas maiņas. Attēlā: desu ceha kolektīvu ar labiem panākumiem vada jaunais speciālists b. Vilkaus (otrais no labās). V. BEĻEVICA foto

Kad sirdsapziņa pavēl

Zemturu fermas koku lapotnē iemeties sātums. Govju iemītajās pēdās ceļā uz ganiem lāsmo nokritušās lapas. Tuvējā piefermas lauciņā briest cukurbietes.

Šis nav pirmais rudens Teklai Beinarovičai slaucējas darba gaitās.

— Lapas jau sākušas dzeltēt. Drīz būs jāsak novākt ražu. Saknes jāieziemo labi, jo droši vien būs auksta ziema, — domā slaucēja, pārraugot biešu lauku. To čaklā lopkope visu vasaru uzcītīgi ravējusi un kopusi. Būs savs gardāks kumoss brūnajām ziemā.

Teklas Beinarovičas kopšanā nodotas vienpadsmit govīs. Katra no tām ir aprūpēta, laikā izslaukta, pabarota. Slaucēja tagad, rudens periodā, raugās, lai zaļbarību brūnālas saņemtu pietiekoši. Ganības jau noēstas, kļuvušas pavisam rudeniņas, tāpēc vairāk jāpiebaro mājās, lai izslaukumi nekristos.

Viņas grupā ir pati vecākā govys kolhozā «1. Maijs». Tā ir 15 gadus vecā «Aza». Parasti dzirdam slaucējas sūkstāmes, ka, lūk, mazs izslaukums tādēļ, ka grupā vecas govys. Teklai arī šī brūne dod daudz piena. Tiesa rupjo barību, saknes tai saēst pagrūti. Tādēļ visu pagājušo ziemu pašai izlēdzīga lopkope saknes un sienu šai govij izbaroja sautētā veidā.

Rūpīgā darba rezultātā viņa šogad izslauc no savas grupas govīm visvairāk piena. Šā gada astoņos mēnešos katrā viņas kopšanā nodotā govys izdevusi 2190 kilogramus piena. Izslaukumu kāpinājums no vienas govys, salīdzinot ar to pašu laika periodu pērn, ir 177 kilogrami.

Z. BABAKOVA

Z. LIEPA

Darbus veic vienlaikus

Seces padomju saimniecībā visās brigādēs norit spraiga cīņa, lai katrs plānā paredzētais ziemāju hektārs būtu apsēts. Pirmās nodaļas trešajā brigādē, kuru vada brigadieris b. Riņnieks, no plānā paredzētiem 75 hektāriem uz 20. septembri bija iesēti 46 hektāri ziemāju. Ne mazāk iesēti arī trešās nodaļas otrajā brigādē. Dienu pēc dienas jaunās ražas graudus rūpīgi kaisa zemē mehānizatori Harijs Rezovskis un Jānis Jēkabsons ar saviem DT-54 markas traktoriem. Uz 21. septembri saimniecībā no 640 plānā paredzētajiem hektāriem jau bija apsēti 208 hektāri.

Vienlaikus ar sēju padomju saimniecībā gatavo skābarību. Pašlaik skābēšana noris visās trijās nodaļās. Lai zaļo masu ieskābētu ātrāk un labā kvalitātē, katrā nodaļā izraudzīti par skābarības sagatavošanu atbildīgi cilvēki. Tā, pirmajā nodaļā darbus organizē agronome b. Liepiņa, otrajā — direktors b. Abrams, bet trešajā — zootehniķis b. Benjavs.

Skābarības gatavošanā iesaistīti ne tikai brigāžu laudis, bet arī visi kantora darbinieki, speciālisti, brigadieri, mehānizatori. Labi darbs bija organizēts aizpagājušajā svētdienā pirmajā un otrajā brigādē. Seit zaļās masas pievešanā bija iesaistīti arī lopkopji ar pajūgiem. Čakli strādāja teļu kopēja b. Taškāne, cūku kopēja b. Eisaka un daudzi citi. Svētdien vien šīs brigādes ieskābēja vairāk nekā 45 tonnas zaļās ma-

sas katra. Tā kā lielās platībās vasarāja graudaugi nav nogatavojušies, tos pašlaik skābē kopā ar ziemāju salmiem. Vienā nodaļā zaļo masu sasmalcina skābarības kombains, bet divās to veic skābarības griezēji. Visur, kur vien ir iespējams pievest salmus, tos sasmalcina un piejauc skābarības masai. Pirmajā nodaļā skābarības kombainu darbināja mehānizators Jānis Barovskis, bet kau-dzi blīvēja Jānis Galviņš. Uz 20. septembri padomju saimniecībā bija ieskābētas 563 tonnas zaļās masas.

Strādnieki nāk talkā

Daba šogad vairāk kā jebkad pierādījusi savu untumainību. Kur vien negriezies, visur radušies sarežģījumi. Ja pastāvīgi nelīti... Tiešām, tādā gadījumā daudz kas būtu citādāk, pirmkārt, nenāktos lūgt palīdzību no ārpusē, lauku laudis paši tiktu galā ar saviem pienākumiem. Pilsētu strādnieki apzinās grūtības un steidzas laukiem palīgā.

Rainiešiem palīdzēt atbraukuši Rīgas stikla taras fabrikas strādnieki, galvenokārt jaunieši. Septiņās dienās talcinieki izku-

graudu. Gandrīz nebija tādas reizes, kad viņi nepārsniegtu izstrādes normu. Ja labi grib, tad daudz var iespēt arī grūtos apstākļos. Pats galvenais — strādnieki te ieradusies, lai lauku laudim patiešām palīdzētu.

Tad kārta bija citiem darbiem. Aboliņu jo ātrāk vajadzēja savest šķūņos. Nepārspīlēsim, kad teiksim — talcinieki labi strādāja. Cetri jaunieši sakrāja 113 vazu-mus, bet sešas jaunietes savesta barību šķūņos sakrāja pan-tos.

Strādnieku grupas

vecākais J. Feldmanis saviem biedriem arī tūrumā uzstāda tikpat stingras prasības kā rūpnīcā. — Vajag visu darīt labi un pēc iespējas ātri, — viņš saka.

Kolhozā vēl daudz kas paveicams. Strādnieki nolēmuši vēl nedēļu palīdzēt tūrumu saimniekiem, lai ievāktu viņu pūlņu rezultātus. Par tādu lēmumu ļoti priecīgs arī brigadieris J. Brunovskis. Viņš savus čaklos palīgus jau pa-spējis norīkot jaunā darbā.

H. KADEGS, Sēlpils ciema korespondentu punkta loceklis

Kā šoruden novācam un glabājami kartupeļi

Lai kartupeļus pasargātu no salnām, kas stipri samazina ražu, tie jānovāc līdz 10. oktobrim.

Sliktais laiks šoruden stipri sarežģī un apgrūtina kartupeļu novākšanu. Lai šādos grūtos apstākļos ražu novāktu un saglabātu, jāizmanto visi kartupeļu novākšanas un to slimību apkarošanas līdzekļi. Viens no tādiem līdzekļiem ir lakstu nopļaušana, it īpaši platībās, kur kartupeļi slimo ar lakstu puvi. Nākdami saskarē ar slimības pārnešajiem lakstiem, arī paši bumbuļi inficējas ar to. Laksti jānopļauj divas trīs dienas pirms novākšanas un tūlīt jāizved no lauka. No platībām, kur nopļauti laksti, kartupeļus vieglāk novākt, un šādi kartupeļi labāk uzglabājas. Vēlino šķirņu lakstus, ja tie vēl zaļi, var iesābēt maisījumā ar citām kultūrām.

Lai noraktie kartupeļi labāk uzglabātos, tie jāatstāj turpat uz zemes 20 līdz 30 minūtes saulainā dienā un vienu līdz četras stundas, kad laiks ir apmācies. Apzuvušiem kartupeļiem ir stingrāka miziņa un tie pārvaļājot tiek mazāk savainoti. Jo sevišķi nepieciešams apžāvēt tādus kartupeļus, kas novākti ar lakstu puvi, gredzenveida bakteriozi vai melnkaiti inficētās platībās. Kādā izmēģinājumā no šādām platībām novāktie kartupeļi stirpā inficējās ar puvi 27,3 procentu apmērā, bet četras stundas apžāvētie — tikai par 3,2 procentiem.

Pārtikai un lopbarībai domātos kartupeļus nedrīkst ilgi turēt gaismā, jo tad tie kļūst zaļi un tajos uzkrājas solanīns. Turpretim sēklas kartupeļus lietderīgi paturēt gaismā, līdz tie kļūst zaļi, jo tad bumbuļi daudz mazāk sirgst ar slimībām uzglabāšanas laikā.

Lietainā laikā var gadīties, ka kartupeļi jānoliek glabāšanai neapžāvēti, mitri, it īpaši tur, kur žāvēšanai nav nojūmju. Mitri kartupeļi jāiestirpo uz lauku, stirpā jānoklāj ar sausiem salmiem un viegli jāapbaro ar zemi. Pirmajās dienās pēc novākšanas kartupeļi izdala daudz siltuma, tāpēc tie stirpā apžūst. Pēc tam tos rūpīgi pārslasa un iestirpo ilgstošai uzglabāšanai. Ja kartupeļus nav iespējams apžāvēt, tos var ieskābēt.

Tāpat ieteicams ieskābēt arī sīkos un bojātos bumbuļus. Tiraines selekcijas un izmēģinājumu stacijā ik gadus ieskābē 40 procentus no

kartupeļu ražas. Bumbuļu vešana, sūtīšana un citi papilddarbi vidēji izmaksā apmēram 8 rubļus tonnā.

Kartupeļi vispirms novācam tais platībās, kur laksti jau nodzeltējuši. Taču ļoti svarīgi līdz bīstamo salnu uzbrukšanas laikam novākt arī platības, kur laksti ir vēl zaļi. Kartupeļus rokot, jāievēro šādas galvenās prasības: nedrīkst savainot bumbuļus un uzskatīt novākšanu par pabeigtu, iekams novāktās platības nav pārartas un salasīti atlikušie kartupeļi. Bumbuļi atkarībā no saimniecības iespējām vai nu jāsašķiro uz lauka novākšanas laikā, vai pirms iestīpošanas ilgstošai uzglabāšanai. Konstatēts, ka nesašķirotiem kartupeļiem salīdzinājumā ar pārslasītiem, ilgi uzglabājot, ir par 38 procentiem vairāk atkritumu un par 18 procentiem mazāk veselu bumbuļu uzglabāšanas beigās.

Lai novākšanas laikā bumbuļi tiktu iespējami mazāk savainoti, tos nedrīkst vest prom no lauka nesabērtus maisos, kurvjos vai citā tarā. Izmēģinājumi rāda, ka kartupeļus vedot bez taras, mehāniskie bojājumi sasniedz 13,4 procentus, bet, vedot tos sabērtus kurvjos — tikai 3,8 procenti.

Kartupeļu novākšana organizējama tā, lai katru dienu no lauka aizvestu visus noraktos kartupeļus.

Kartupeļi vislabāk uzglabājas speciālās glabātavās, taču šādu glabātavu saimniecībās vēl ir maz un visbiežāk tos iestirpo. Kartupeļus turot stirpās, daudz grūtāk tos ilgi uzglabāt bez lieliem zudumiem, it īpaši šogad. Taču pats galvenais, kas jāievēro iestīpojot: kartupeļi ātri jāatdzēsē, jo zemā temperatūrā (+2 līdz +3 grādi) līdz minimumam samazinās pūšanas iespēja pat tad, ja bumbuļi inficējušies ar lakstu puvi. Bieži vien kartupeļus uzglabā stirpās, kurām nav lērīkotas līmeniskās ventilācijas caurules, bet ir tikai vertikālās caurules, kuras parasti aizstāj ar salmu kūļiem, ko ieliek stirpās skautā. Tādos apstākļos kartupeļi stirpās gausi apžūst un lēni pazeminās arī temperatūra stirpās. Tāpēc šādu uzglabāšanas veidu nevar atzīt par drošu, it īpaši šajā mitrajā gadā.

A. BRĀTKOVSKIS, Tiraines selekcijas un izmēģinājumu stacijas kartupeļu audzēšanas nodaļas vadītājs

ERIKS TAUNS

Diploms ar izcilību

STASTS

(3. turpinājums)

«Kam gan viņam grāmatas? Lasīt taču nevar,» iesaujas prātā.

— Jūs brīnāties par grāmatām? Reizēm man tās nepieciešamas kā maize, kā gaiss... Es nevaru lasīt, sen vairs nevaru. Bet vakaros te nāca skolēni — katru vakaru cits un lasīja.

Viņš ir ieslēdzis radio, no liela tālruna atsauc mūziku.

— Pazīstat?

— Bethovens. Piektā simfonija, — Konrāds pasmaida.

Mūzika tuvina, mūzika vieno divus cilvēkus, kam šovakar bail no vientulības...

— Tad ritā bēgslēt. Var jau. Bet uz kurieni? Vai tad kāds izbēdzis pats no sevis, sava glēvuma? Vai vienmēr dzīvē varēs bēgt?

Viņš runā skarbi, pieradis vienmēr saukt lietas istajā vārdā. Konrādu aizvairo šīs skarbības, viņš sakustas, lai celtos un ietu, bet Krūklis to nemana. Viņš atkal sāk runāt, klusām, kā pats sev, kā piemirsis par otra klātbūtni.

— Es sāku strādāt, kad te nebija tādas skolas. Aizbēguša budža mājā septiņas klases ar deviņdesmit diviem skolēniem un astoņiem skolotājiem.

Sāka celt jauno ēku. Palīdzē-

jām, kur varējām. Cauru vasaru strādāja skolēnu brigādes, skolotāji. Uzcelām. Rudenī dzirdi nokaņēja pirmais zvans plašajos gaitējos. Iekārtojām klases, kabinētas, bet pavasārī, kad nokusa sniegs, ieraudzījām, cik kaila un neglita mūsu skolas apkārtnē — šur tur vēl kļieģu drumslas un grūzi, deļu gabali un skaidas.

Stādījām kociņus, rakām puķu dobes. To pavasārī es pēdējo reizi skatījos saulē... Izrakām mežā krietnu liepu, pārvedām ar zirgu, ielikām izraktajā bedrē — saknes kaut kā neiegūla un, kādam skolniekam ar lāpstu rakņādot padziļinājumu, pašķida balta iesma. Sprādzienu es laikam vairs nedzirdēju. Pamodos slimnīcā ar dedzinošām sāpēm krūtīs un galvā. Pēc dažām dienām apbedīja zēnu, kurš gribēja jaunā kociņa saknēm sagādāt irdenāku augsnī... Karš... Tik ilgi pēc miera noslēgšanas...

Atceros, reiz pirmā kara laikā kāda kalpu vecenīte, kura mitinājās žēlastības maizē pie tā paša saimnieka, pie kura ganos gāju, glāstīdama manu paspurušo matu cekulu un slaucīdama asaras pelēkā galvas lakatiņa stūri, teica, ka pēc šī briesmīgā murga cilvēki atjēgšoties, kļūstot labāki, ka ma-

nai paaudzei nedzirdēt sprādzienu troksni. Bet varbūt vēl šodien dzīvs tas nelietis, kas te ierāka nāvi zemē...

Visu vasaru nogulšāju pa slimnīcām. Rudenī pārnācu skolā ar šīm pašām brillēm, bet saulainās dienās vēl manīju pasauli kā caur nokvēpušu stiklu skatoties. Klasē gan vairs nevarēju ielikt atzīmi žurnālā, bet skolēni mani nekad nekrāpa — klases vecākais ierakstīja žurnālā kā piecnieku, tā divnieku. Ziema tagad bija gandrīz bez sniega — drēgna, lietaina. Sauli neredzēja veseliem mēnešiem, un es dzīvoju tumsā. Reizēm uzmanās bailes — ja nu šai ziemā man pazudīs tas pats niecīgais gaiss? Nekad mūžā tā nebija gaidījis pavasārī, pat bērniņā nē, kad ziema likās simts gadu gara. Izmisuma brīžos mierināju sevi, ka vajag tikai parādīties saulei, un es atkal kaitēšos kā caur nokvēpušu stiklu. Pie ārstiem negāju — baidījos, ka viņi aizlēgs iet man klasē... Tad kādā dienā es sajutu pavasara saules siltumu vaigā, tikai gaisma tai bija zudusi... Man — uz visiem laikiem. Tā pateica ārsti. Ko es izjutu toreiz? Es nemāku to izteikt. Man lasīja grāmatas — par Alekseju Meresjevu, Pavlu Korčagin, jaungvardiešiem. Zināmas, lasītas. Bieži agrāk tās bija ieteicis skolēniem, kopā lasījuši, pārsrieduši. Viss likās tik pareizi, vienkārši. Bet tikai tagad es apjēdzu, ka mani tomēr trūkst kaut kā, lai cīnītos par dzīvi kā viņi, un es svaidījos savā izmisumā, degu savās sāpēs un neviens nespēja mani mierināt. Mani ilgi tu-

rēja slimnīcā, un laikam taisnība tiem laudim, kas saka, ka laiks dziedē rētas...

Bet mūsu kociņi aug. Arī tā saplosītā vietā iestādīts cits. Rit apstaigāšu, atvadišos un tad uz Rīgu. Kad ziemas brīvdienās iebrauksi, atnāc. Pastāstīsi, kā te tagad, bez manis.

— Tu, — viņš saka, un Konrādu sapurina kā spēcīga roka. Viena pēc otras apklost radiostacijas, un viņš nevar pateikt, ka ziemas brīvdienās vairs neko nezinās par Pumpuru vidusskolu.

«Bēgt? No kā? Vai tad kāds aizbēdzis pats no sevis, sava glēvuma?» tā taču teica Krūklis.

Nakts ir klusa un skaidra. Mājup iedams, viņš nevilus apstājas skolas alejā. Koki gandrīz kaili, bet jaunie stumbri pilni zemes spēka. Nāks pavasaris, un tie sazaļos pretī saulei, tai pašai, ko nekad vairs neieraudzīs viņu stādītājs...

Ruta Krasta atkal nāk skolā. Tuvojas Oktobra svētki, un klasē spriež, kā tos sagaidīt.

— Pirmais un galvenais mūsu uzdevums... — runā Konrāds un pēkšņi apklost: tikko bija gribējis teikt «bērni», bet laikā aprāvās — tie jau sen sevi neuzskatīja par bērniem un šāda uzruna viņus apvainotu. Varbūt «biedri»? Bet šī uzruna klasē dažreiz skanēja, kad kāds rezgalis negribēja paklausīt skolotājam un pēdējais viņu uzrunāja kā līdzīgs līdzīgu, ar intonāciju skaidri likdams noprast, ka nekāda biedrošanās tomēr nenotiks...

Un Konrāds iztika bez šiem vārdiem.

— Pirmais un galvenais mūsu uzdevums ir labi un teicami mācīties, — viņš grib vēl turpināt, bet klase rāda garas sejas. Kāds, aizlicis plaukstu mutei priekšā, žāvājas. Skaidri redzams, dzirdējuši viņi to neskaitāmas reizes. Tāpat no vietas, nepieciēlies daudz domas izsaka Andris:

— Mācīties un mācīties. Izlabo tu kādu trijnieku un iedomājies sevi par varoni. Bet ja mēs varētu kaut ko tādu, ko neviena klase mūsu skolā nav izdarījusi...

Viņš apklost, bet zēna doma kā spārns pacēlusi visus. Ir jau tieša: klasē nav neseckmīgo, seši skolēni mācās bez trijniekiem, viens otrs pagaldāms nemaz nesapņo rāpties augstāk par apalo «krona ciparu», ej nu tādām iestādēm, ka četrinieks ir kāds sasniegums. Viņi alkst pēc kaut kā liela, nebija. Nedroši paceļas kāda roka.

— Es nesen avīzē lasīju, ka dažās skolās sākušas veidoties komjauniešu klases...

Klase atdzīvojas. Redzams, ne tikai lasījuši, bet paši daudz domājuši, tikai šodien tas pirmo reizi izskanējis sapulcē, skolotājam dzirdot.

Pieceļas komjauniešu grupas organizators:

— Man liekas, mēs arī varētu un tad...

(Turpinājums nākošajā numurā)

Stāsti

Viņi arī kolhozā... tikai ciemiņi

Dažreiz ciemos ierodas aiz gara laika — vienkārši, lai papļāpātu. Pie «Skrāpja» ieradās laipni jo laipni ciemiņi. Vispirms ar sevi iepazīstināja Elza Dekmere. Viņa esot atbraukusi uz Jēkabpili no kolhoza «1. Maijs», atvedusi savu siventīņu nodot. Kolhozs jau zirgu gan negribējis dot, tad nu viņa dažas dienas esot pastrādājusi. Bet citādi jau — nē, nē! Viņa neesot starp tiem, kas katru dienu pie labības novākšanas strādā. Šajā ziņā «Skrāpim» neesot ko uztraukt — viņa varot būt tam uzticams draugs. Ja vajagot, varot sēnītes pielasīt.

Neko teikt! Labākus «draugus» «Skrāpim» i vēlēties nevar! Sieva

dūšīga — tā ap četrdesmit gadu, prieks noraudzīties!

Nebija vēl «Skrāpim» beidzis runāties ar Elzu Dekmeri, kad kā viesulis iedrās pajauns puisis, pašos spēka gados. Viņu saucot par Zigfrīdu Kapelu. Arī no kolhoza «1. Maijs». Esot tā drāzies ar velosipēdu, ka pat vairākas mašīnas gandrīz apdzinis. Šajā jomā viņam līdzīgu neesot.

— Ko tad nu tā skrēji? Varēji jau braukt lēnāk.

— Eh! Mani dzina nepacietība. Gribējis izstāstīt tev, kā brigadieris apvedu ap stūri, lai nav jāiet šancēt. Es viņam šodien tādu čugunu salēju! Pamatīgi! Pateicu, ka man sāk kāja. Un, saproti, arī

pats noticēju, ka sāk. Domāju — velns, par šito joku jādrazē «Skrāpim» pastāstīt. Tu tak jaunā nemesi?

— Ko tu, Zigfrīd! Tikai biežāk man patīk lasīt tādas mazas atbildes, ka tāds un tāds mans draugs vairs nekad ciemos nenāks, jo sācis godīgi strādāt. Isti labi ir tikai tie ciemiņi, kas viesojas brīvā laikā. Bet jūs, Elza Dekmere un Zigfrīd Kapel, arī kolhozā esat tikai ciemiņi. Atklāti sakot, apņicis man ar jums. Taisieties kā pazūdiēt! Un palūdziet saviem darba biedriem, lai atsūta atbildi, kādi ir jūsu turpmākie nodomi.

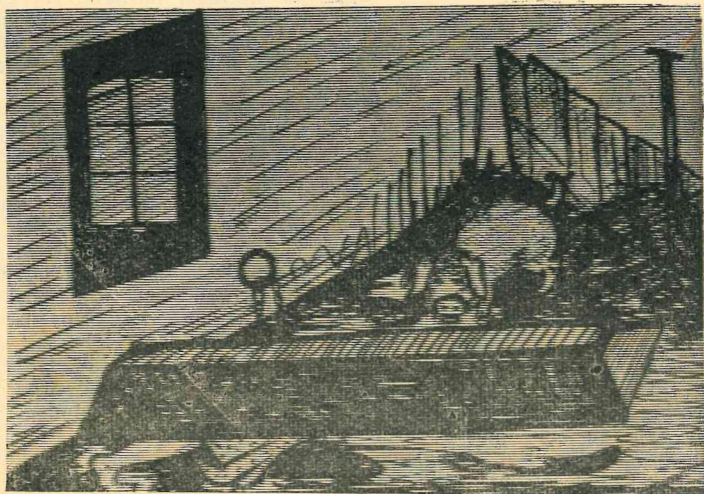
Labāk zem siles nekā darbā

— Kur mukt? Kur noslēpties? — kā dzenis sausā kokā Lūcija Vēveres galvā kala satraukums, kad 21. septembra rītā iztālēm tuvojās brigadieris Jānis Brunovskis.

— Laime, ka meitņa Anna uz Jēkabpili nobrauca. Nav miera tajā Raiņa kolhozā. Bērns tikai vidusskolu beidzis, bet jau dzen darbā. Es arī neesmu nekāda muļķe, ka ļašu savu Annīņu mocīt! Un pati arī nelešu kolhozā darbā sviedrus liet. Lai plēšas citi, kam prāta nav mājās. Bet man ir piemājas zeme, ir tupeniši, ir savi lopīņi... Braukšu uz tirdziņu gan Jēkabpili, gan Pļaviņās. Vajag mātēt dzīvot!

Brigadieris bija jau pavisam tuvu. Lūcija ieskrēja istabā. Nu, galīgi nav kur dēties! Ielīst skapī? Nav vietas... Zem gultas? Nav nekas jauns... Atradis. Varbūt dārziņā kartupeļu vagā? Arī nav droši. Tad Lūcija brunču mala nozibēja ap kūtiņas stūri un nozuda atvērtajs durvis.

Jānis Brunovskis apstaigāja visu māju. No pieredzes viņš zināja, ka dabūt māti un meitu darbā ir tikpat grūti kā pieradināt ziloni pie pelēm. Lūcija vienmēr kaut kur paslēpās, meitas bieži nebija mājās. Bet pašlaik tik ļoti vajadzētu vēl dažu darba roku. Atkal sīks lietu tiņš noraso seju. Jāglābja raža! Kaut ar lūgšanos jāizlūdz māte

Sivēns: Nesaprotu, ko tā saimniece zem manas siles meklē!

ar meitu Vēveres palīdzēt. Brigadieris meklēja. Istabā tukšs, dārziņā arī nevienas dzīvas dvēseles. Jānis Brunovskis ielūkojās kūtiņā. Arī tur meklēto sieviešu nebija.

Vajadzēja braukt prom. Brigadieris nozuda ceļa likumā. Lūcija Vēvere vēl uzmanīgi paklausījās — viss klusu. Tad lida laukā no... siles apakšas. Svārkī bija pama-

tīgi nosmērējušies — cūkas paliek cūkas, viņa aizgaldā nekad nav tīrības. Toties darba lāsts vismaz šodien vairs nedraudēja. Noglaudījusi sānus sivēnam, Lūcija Vēvere gāja mazgāt sasmērētos brunčus.

Tā runā, ka dažos kolhozos šādas izdarības izskatot biedru tiesās...

A. MOČALKA

Maizīte mīļajiem kustoņiem

Cilvēki dažreiz iemil dzīvniekus — zirgus, govīs, cūkas... Viņi izturas pret šiem lopīņiem kā pret saviem labākajiem draugiem. Pilnīgi pareizi — savs labums taču no kustoņiem atlec. Ir zirgs — sēdi ratos un brauc, ir govys — izslauc, būs piens, nokauj cūku — gaļas netrūks. Bet ne katru mīlestību mēs uzskatām par cēlāko jūtu izpausmi. Piemēram, ja kāds tā iemīlējis naudu, ka spējīgs iebraukt otra kabatā, lai to iegūtu — tādu mīlestības izpausmi mēs saucam vienkāršā, paskarbā vārdā par zagšanu. Bet kā lai novērtē dažu cilvēku mīlestību pret lopīņiem?

Helēna Prauliņa — sievietē jau krietni gados. Bet kāds bērnišķīgs izbrīns pavidēja viņas sejā, kad Gagarina ielā 27, t. i. Helēnas Prauliņas dzīvoklī, ieradās milicijas pilnvarotie. Jāsaka, ka šis izbrīns nebija bez izbailes piedevas. Tautā iegājās sakāmvārds: kas vainīgs, tas bailīgs. Un ne bez pamata.

Ak viņas mājas ledzīvi gribot apskatīt? Kāpēc gan nē. Labprāt... Kūti vispirms gribot iet? Tur jau gan stipri netīrs... Sabridiņot kājas... Un pavisam negribīgi Helēna Prauliņa veda negaidītos ciemiņus uz kūti. Pirmais ienācējus ar skaļu bubināšanu apsveica zirgs, divas govīs, piešķiebus galvas, stulbām acīm raudzījās uz

savu saimnieci un nepazīstamajiem viriešiem, teļš kāri aplaizījās, tikai cūka mierīgi tusa un ienācējiem nepievērsa nekādu uzmanību.

Tiem diviem formas tērpos likās, ka patikamo dzīvnieku skaits pārsniedz jebkādas normas. Bet saimniece jau vedināja ciemiņus uz istabu. Te viņus sagaidīja jauns pārstiegums — 11 kukuļu rupjmaizes gulēja sakrauti glītā grēdīņā.

— Kam jums tik daudz maizes?

— Bet ko tad kustoņi ēdis?

Katru dienu izbaroju 3 klaipņus. Jādomā, ka gādīgā saimniece patieso skaitli bija paspējusi uz pusi samazināt. Viņa taču tā mīl savus kustoņus! Trīs, četras un vairāk reižu iet pēc maizes, bet pēc tam pilno maisiņu pārnest mājās ar glietiem kukulišiem, — tā ir Helēnas Prauliņas pamatnodarbošanās. Ka dažam labam pilsētniekam neiznāk maizīte vakariņām, — kas tur liels, toties zirdziņš, gotiņas un cūciņas ir paēdušas uz to labāko. To spēj tikai lielas dzīvnieku mīlestības pārņēmis cilvēks.

Helēnai Prauliņai netālu kaimiņos dzīvo Elvīra Domāne. Viņa uzskata, ka lopīņiem nav labi dot cietu maizi, bet tā vispirms pamatīgi jāizmērcē. Elvīras Domānes galvenā aizraušanās — cūkas. To viņai ir veselas četras, toties govys tikai viena un viens zirgs. Nu tā —

pieredzes apmaiņas nolūkos viņa varot pastāstīt, ka dienā viņas milules apēdot tikai trīs klaipņus. Jā, tie dzīvnieki ir gan pieticīgi!

Vēl viens dzīvnieku draugs dzīvo Līvānos, Pionieru ielā 8. Tas ir Pēteris Znotiņš. Viņa draudzība vērsta pret vistām, kas arī labprāt ēd maizi. Tiesa, Pēteris Znotiņš ir plašāka vēriena cilvēks — viņš iegādājies ne tikai desmit klaipus maizes, bet arī krietnus cukura krājumus. Vai tad cukuru viņš arī dod savām dējējām, — jūs jautāsit. Nē. To Pēteris Znotiņš lieto citiem nolūkiem. Viņam ir tāda mucīņa, kurā cukurs reaģē ar raugu, bet pēc tam no visa tā iztek spēcīgs šķidrums. To Pēteris Znotiņš nedod vistām, bet dzer pats, lai pietiktu spēka piegādāt maizīti savām baltspalvainajām draudzenēm.

Iepazīstinājam jūs ar trim ievērojamiem dzīvnieku draugiem. Patiesībā viņi ir krietni vien vairāk. Spriediet paši, cik cēla ir viņu pašreizējā mīlestība! Saka, ka draugi bieži kļūstot līdzīgi — iemantojot viens otra rakstura īpašības un izskatu. Šoreiz tik briesmīgi nav noticis. Līdzība pagaidām slēpjas tikai kopējās izdarībās — tās ir lopiskas.

S. KAZIKS

STARPTAUTISKAIS APSKATS

«BONNAS—PARIZES ASS» APDRAUD MIERU

Paziņojums, ko Padomju valdības pilnvarā nesen sniedza TASS, pievērs starptautiskās sabiedrības uzmanību rietumvalstu militāri politiskām kombinācijām agresīvā NATO militārā bloka ietvaros, kuras apdraud mieru. Runa ir par Francijas valdošo aprindu un Rietumvācijas militaristisko vadītāju savvērstību, kuras mērķis ir sasasināt starptautisko situāciju un pastiprināt drudžaino bruņoanos. To, ka šāda savvērstība patiešām tiek organizēta, pierāda Francijas prezidenta de Golla nesenā vizīte Rietumvācijā.

Francijas un Vācijas Federatīvās Republikas oficiālā prese un valdošās aprindas netaupīja pūļu, lai de Golla braucienu iztēlotu kā Francijas un Vācijas samierināšanās «vēsturisku aktu», kam it kā jāsekmē miera nostiprināšana Eiropā un pat visā pasaulē. De Golla iztūrešanās viņa vizītes laikā un Rietumvācijā teiktās runas tomēr nepavisam neveicina starptautiskās situācijas uzlabošanu. Francija ne vienreiz vien ir cietusi vācu imperiālisma izraisītos karos, bet tās prezidents publiski slavināja... vācu militaristus. Piemēram, teikdams runu bundesvēra akadēmijas virsniekiem Hamburgā, de Golls spriedēja par militāristu «tikumiem» un aicināja Francijas un Rietumvācijas armijas sadarbības, Rietumvācijas un Francijas valdošās aprindas tagad ne tikai neslēpj, cik naidīgs Padomju Savienībai ir šo valstu bloks, bet, gluži otrādi, pat visādi uzsver šo naidīgumu. Jau pirms de Golla brauciena uz Bonnu Francijas ārlietu ministrs izteicās, ka «vācu draudu vietā stājušies krievu draudi». Pats de Golls jau pirmajā pieņemšanā, ko viņam par godu bija sarīkojis VFR prezidents Libke, spriedēja par «nepieciešamību» uzcelt «aizsprostu» pret Padomju Savienību, kura it kā apdraudot tiklab Franciju, kā arī Vācijas Federatīvo Republiku.

Tas viss, protams, bija ļoti pa prātam Bonnas valsts vīriem. Jo sevišķi viņi priecājās par de Golla pievienoanos viņu nostājai Vācijas jautājumā, it īpaši Bonnas formulai par «pašnoteikšanos», ar ko VFR valdošās aprindas maskē savus centienus apriņ Vācijas Demokrātisko Republiku un revidēt robežas, kas Eiropā izveidojušās otrā pasaules kara rezultātā.

De Golla vizīte un viņa runas vēl vairāk iekveldinājušas revanšistiskās kaislības Vācijas Federatīvajā Republikā. Tūlī pēc Francijas prezidenta vizītes Rietumvācijai pārvēlās militaristisku un revanšistisku salidojumu, mītiņu un lāpu gājienu vilnis. It visur ribēja bungas un skanēja fanfarsas.

Komentējot de Golla vizīti Rietumvācijā, franču progresīvā avīze «Liberation» rakstīja, ka, maskēdamies ar Francijas un Rietumvācijas samierināšanos, de Golls noslēdzis ar Rietumvācijas rūpniekiem un ģenerāļiem istu militāru paktu. «De Golla brauciens», norāda avīze, «nekalpo ne franču tautas interesēm, ne vācu tautas interesēm un vēl jo mazāk miera interesēm.»

Pats par sevi saprotams, ka padomju tautai, kas iznesusi uz saviem pleciem galveno smagumu cīņā pret hitlerisko Vāciju, nebūt nav vienlīga, kā attīstās notikumi Rietumeiropā. Kā zināms, tieši tur ir uzliesmojuši divu pasaules karu ugunsgrēki. Padomju valdība TASS paziņojumā kvalificēja Francijas un Rietumvācijas valdošo aprindu rīcību kā savvērstību pret starptautisko mieru un tautu drošību. Šī savvērstība, teikts paziņojumā, «no jauna aostiprina, ka nepieciešams nekavējoties pašos

pamatos uzlabot situāciju Eiropā, noslēdzot Vācijas miera līgumu un uz tā pamata normalizējot stāvokli Rietumvācijā.»

HISTERIJA AMERIKAS SAVIENOTAJAS VALSTIS

Padomju valdības stingrais paziņojums, ka Padomju Savienība nepaliks vienaldzīga, ja notiks atklāta agresija pret Kubu, ir mazliet atvēsinājis vislielākos karstgalvju, kas grib panākt ASV tiešu bruņotu intervenci pret brīvības salu. Piemēram, raksturīgi, ka pats prezidents Kenedijs atzinis par nepieciešamu paziņot preses konferencē, ka «Savienoto Valstu vienpusēja militāra intervence pašlaik nevar būt nedz nepieciešama, nedz attaisnojama.» Amerikāņu senatori un kongresmeņi tomēr turpina kaut kā asinskāri vilkt, aicinādami gāzt Fidela Kastro valdību.

Vašingtonā notiek senāta ārlietu komisijas un bruņoto spēku komisijas sēdes. Tajās tiek apspriests senatoru republikāņu Kitinga un Buša rezolūcijas projekts, kura pilnvaro prezidentu laist darbā pret Kubu «radikālus līdzekļus», izmantojot pat bruņotos spēkus. Analogu likumprojektu kongresam iesniedzis demokrātu līderis senātā Mensfilds.

Amerikāņu radio pārraidēs gandrīz ik dienas dzirdami kaniāliki aicinājumi izrēķināties ar kubiešu tautu. Nesen senatori Skots, Džavits un Kupers aicināja sākt Kubas «ekonomisku boikotu un blokādi». Pēc senatora Skota ieceres amerikāņu karakuģiem jāpārtverot tirdzniecības kuģi, kas dodas uz Kubu, un, ja to apkalpe nepilda pavēli griezties atpakaļ, šie kuģi jānogremdē.

Tai pašā laikā tiek loloti plāni izmantot intervences organizēšanai pret Kubu Amerikas valstu organizāciju (AVO). Paātrinātā tempā tiek apmācīti kubiešu kontrevolucionāri. Kā ziņo prese, pašlaik amerikāņu bruņotajos spēkos tiek vervēti kubiešu algotņi. Šim nolūkam Maijami (Floridā) nodibināts īpašs vervēšanas punkts. Nesen Sanhuānā (Puertoriko) notika dažādu kontrevolucionāru organizāciju pārstāvju sanāksme, kurā tika apspriesti plāni, kā pastiprināt Kubas kontrevolucionārās pagrīdes darbību un diversijas.

Taču jānorāda, ka pēdējā laikā Amerikas Savienotajās Valstīs aizvien biežāk dzirdamas arī saprātīgu cilvēku balsis, kas aicina piekopt reālistisku politiku attieksmē uz Kubu un brīdina amerikāņu imperiālistus, ka avantūras pret Kubu ir ļoti bīstamas.

M. FJODOROVŠ

Klāt kārtējās izlozes

Valsts 3% iekšējais laimestu aizņēmums ir iedzīvotājiem ļoti izdevīgs un ērts naudas ietaupījumu krāšanas un glabāšanas veids. Par šo aizņēmumu ik gadus notiek sešas laimestu pamatizlozes un viena papildizloze.

Šī gada 30. septembrī Maskavā notiks 3% aizņēmuma 89. pamatizloze un 15. papildizloze. Valsts 3% aizņēmuma pamatizlozē izlozēs 5000 rubļu, 2500 rubļu, 1000 rubļu, 500 rubļu, 100 rubļu un 40 rubļu laimestus, bet papildizlozē bez tam vēl 10.000 rubļu laimestus.

Biedri! Iegādājieties valsts 3% iekšējā laimestu aizņēmuma obligācijas!

Aizņēmuma obligācijas pārdod un brīvi pērk krājāsēs.

P. LOBA,

Jēkabpils CVD krājāsēs inspektors

Redaktore B. IKLAVA

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūti: redaktores — 2342, redaktores vietnieci — sekretārei — 2262, redaktores vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 212.

«Padomju Daugava» — gasetā ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориального производственного колхозно-совхозного управления.